

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ท้องถิ่นประจำภาคเหนือตอนล่างเพื่อออกแบบเรขศิลป์บนบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยสร้างขอบเขตตามรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ประกอบการของที่ระลึกจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง และลูกค้าหรือนักท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการของที่ระลึกจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง และลูกค้าหรือนักท่องเที่ยว โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) 9 จังหวัดและวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ในรอบ 3 สัปดาห์ จำนวน 100 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แบบสอบถามเชิงสำรวจ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเชิงสำรวจ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการออกแบบเรขศิลป์บนบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก

แบบสอบถามผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบและสร้างแบบสอบถามเชิงสำรวจ โดยการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารตำรา สรุปเป็นหัวข้อประเด็นเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของภาคเหนือตอนล่าง

3.2.2 แบบสำรวจรูปแบบเรขศิลป์ประจำภาคเหนือตอนล่าง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสำรวจความพึงพอใจต่อรูปแบบเรขศิลป์ประจำภาคเหนือตอนล่าง ที่ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นสู่การออกแบบพัฒนาชุดรูปแบบเรขศิลป์ประจำภาคเหนือตอนล่าง 5 รูปแบบ จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 100 คน จากผู้ประกอบการของที่ระลึกจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง และลูกค้าหรือนักท่องเที่ยว โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) 9 จังหวัด และวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ในรอบ 3 สัปดาห์ จำนวน 100 คน

3.2.3 แบบประเมินรูปแบบเรขศิลป์ประจำภาคเหนือตอนล่าง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบตัวอักษร 5 ประเด็นคำถาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 5 ท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.2.3.1 ประเด็นการประเมินรูปแบบเรขศิลป์

- (1) รูปแบบสามารถสื่อสารแนวทางอัตลักษณ์ภาคเหนือตอนล่าง

- (2) ลวดลายสัมพันธ์กับรูปแบบ
- (3) สีแสดงความรู้สึกและสัมพันธ์กับรูปแบบ
- (4) ขนาดสัดส่วนสัมพันธ์กับสรีระการมองและการย่อขยาย
- (5) ภาพรวมเหมาะสมกับการนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ของที่ระลึก

3.2.3.2 เกณฑ์การวัดค่าคะแนนจากมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ มีระดับ

ค่าและความหมาย ดังนี้

- | | | |
|---|---------|---|
| 5 | หมายถึง | มีความคิดเห็นว่าสัมพันธ์กับอัตลักษณ์ท้องถิ่น มากที่สุด |
| 4 | หมายถึง | มีความคิดเห็นว่าสัมพันธ์กับอัตลักษณ์ท้องถิ่น มาก |
| 3 | หมายถึง | มีความคิดเห็นว่าสัมพันธ์กับอัตลักษณ์ท้องถิ่น ปานกลาง |
| 2 | หมายถึง | มีความคิดเห็นว่าสัมพันธ์กับอัตลักษณ์ท้องถิ่น น้อย |
| 1 | หมายถึง | มีความคิดเห็นว่าสัมพันธ์กับอัตลักษณ์ท้องถิ่น น้อยที่สุด |

3.2.3.2 ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทางการออกแบบ ประกอบด้วย

- (1) ดร.ทรงวุฒิ เอกวุฒิวงศา อาจารย์ประจำสาขาศิลปอุตสาหกรรม ภาควิชาครุศาสตร์ สถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- (2) อาจารย์รจนา จันทราสา อาจารย์ประจำสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- (3) อาจารย์กนิษฐา เรืองวรรณศักดิ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี
- (4) อาจารย์เมธวดี พยัฒประโคน อาจารย์ประจำสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะศิลปกรรมและออกแบบอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
- (5) อาจารย์กฤษฎา ดูพันดุง อาจารย์ประจำสาขาวิชาออกแบบบรรจุภัณฑ์ คณะศิลปกรรม และออกแบบอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับทำการศึกษาวิจัย

3.3.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนที่กำหนด ซึ่งการเก็บตัวอย่างทำโดยการแจกแบบสอบถามกับผู้ประกอบการของที่ระลึกจังหวัดภาคเหนือตอนล่างและลูกค้าหรือนักท่องเที่ยว ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น เดือนกุมภาพันธ์ 2554 และข้อมูลสำรวจความพึงพอใจ เดือนพฤษภาคม 2554 คณะผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และได้ชี้แจงข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างละเอียด

3.3.3 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามเชิงสำรวจที่ได้จากการตอบคำถามทั้งหมด จำนวน 100 ชุด ได้รับคืนจำนวน 100 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

- (1) ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทุกฉบับที่ได้รับคืน
- (2) นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามที่เรียบร้อยแล้วสมบูรณ์ จัดทำตารางและบันทึกข้อมูลแต่ละตอนลงในเครื่องคอมพิวเตอร์

(3) ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package Social Sciences) โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(4) วิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบตัวอักษร แปลผลเฉลี่ยตามเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 101)

ค่าเฉลี่ย ระดับความคิดเห็นต่อความสอดคล้องของชุดรูปแบบตัวอักษร

4.51 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นความสัมพันธ์กับอัตลักษณ์ท้องถิ่น มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นความสัมพันธ์กับอัตลักษณ์ท้องถิ่น มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นความสัมพันธ์กับอัตลักษณ์ท้องถิ่น ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นความสัมพันธ์กับอัตลักษณ์ท้องถิ่น น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นความสัมพันธ์กับอัตลักษณ์ท้องถิ่น น้อยที่สุด

(5) แบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยนำมารวบรวมเสนอในรูปความเรียง